

ORSZÁGOS
JÉGKÁRMÉRSÉKLŐ
RENDSZER

ORSZÁGOS JÉGKÁRMÉRSÉKLŐ RENDSZER

Heti összesítő
2020.06.11.-06.17.

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

AGRÁRMINISZTERIUM

Bekapcsolási adatok

A 2020. június 11. és 17. közötti időszak zivataros napjainak bemutatása a talajgenerátorok bekapcsolása és a meteorológiai helyzet szempontjából.

A több mint két hete fennálló extrém időjárási helyzet folyamatosan kihívás elé állítja a generátorkezelőket, mivel a hét minden napján be kellett üzemelniük a generátorokat, sokszor az éjszakai órákban is. A folyamatos védekezésnek köszönhetően csak néhány helyen jelentettek kevés és kis-méretű jégszemeket.

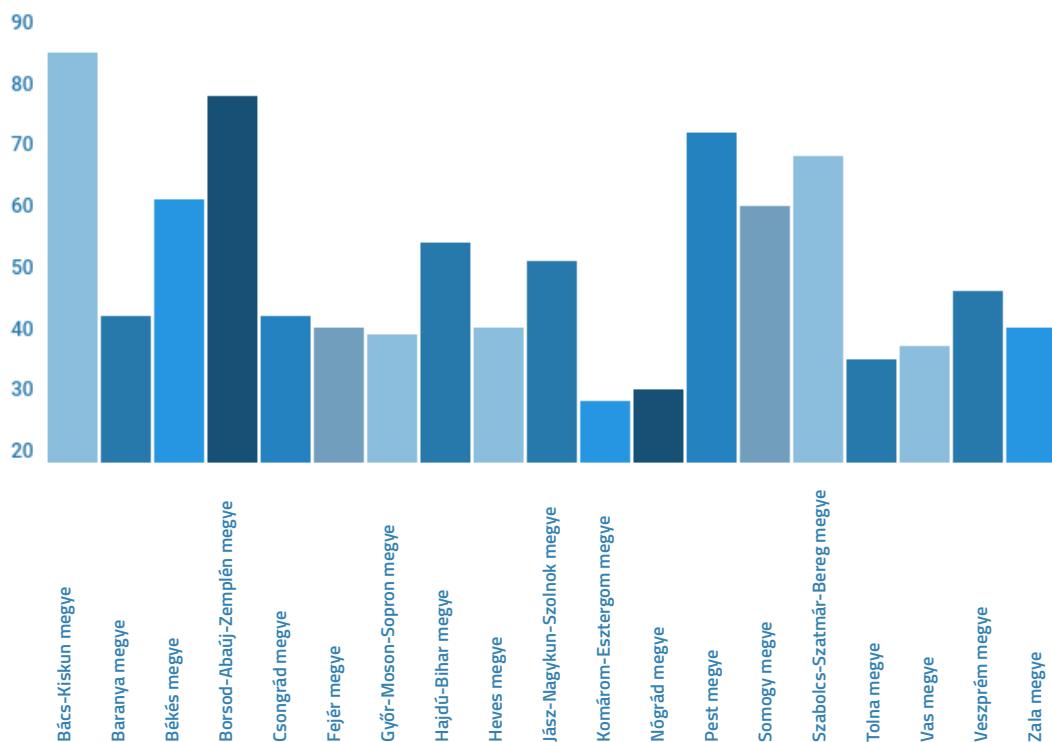
A következőkben, az utólagos elemzésekkel, részletezzük, hogy a generátorokat mikor kellett üzemeltetni az elemzési időszakban **(1. és 2. kép)**, illetve a kialakult zivatarok milyen mértékben voltak veszélyesek és mely területeket érintették **(4. és 5. kép)**. **(4. és 5. kép)**.

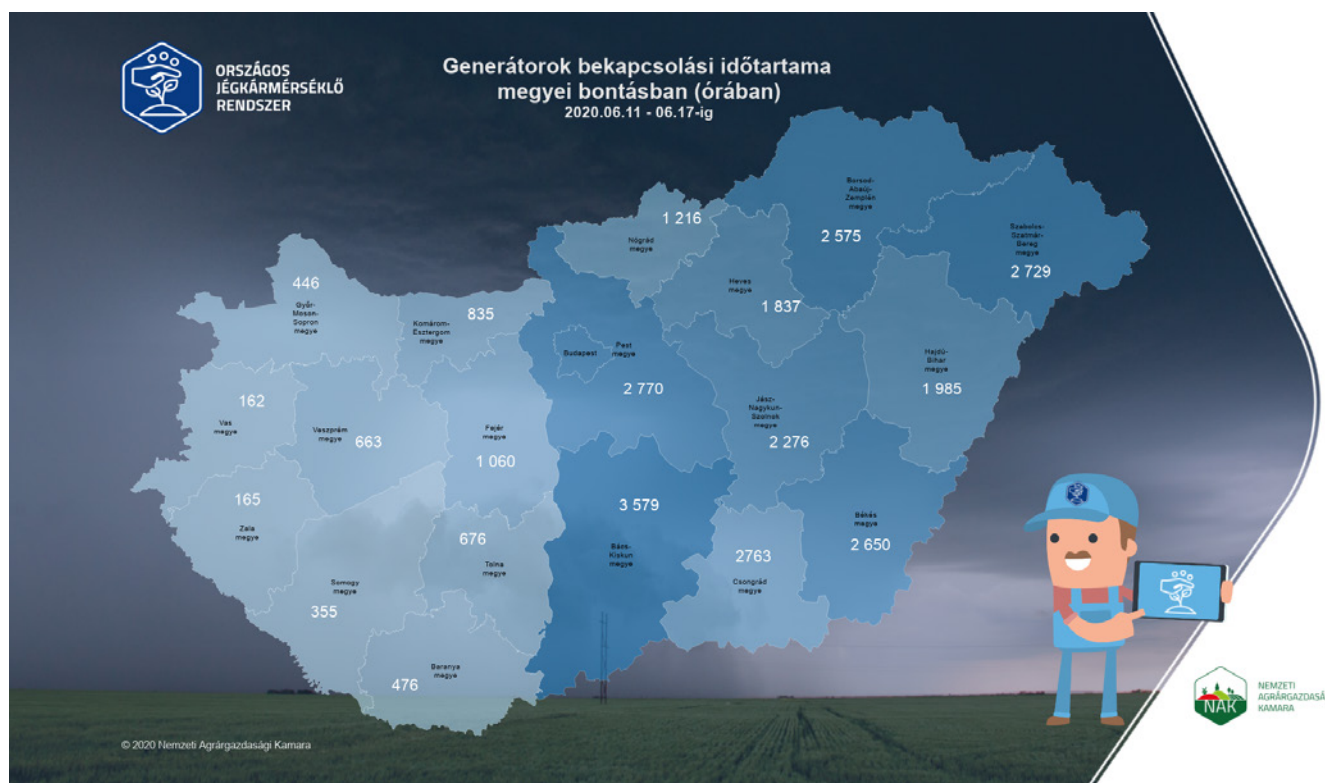
NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

ORSZÁGOS
JÉGKÁRMÉRSÉKLŐ
RENDSZER

1. kép: Bekapcsolt generátorok száma június 11. és 17. között

2. kép: A generátorok bekapcsolási időtartama megyei bontásban június 11. és 17. között

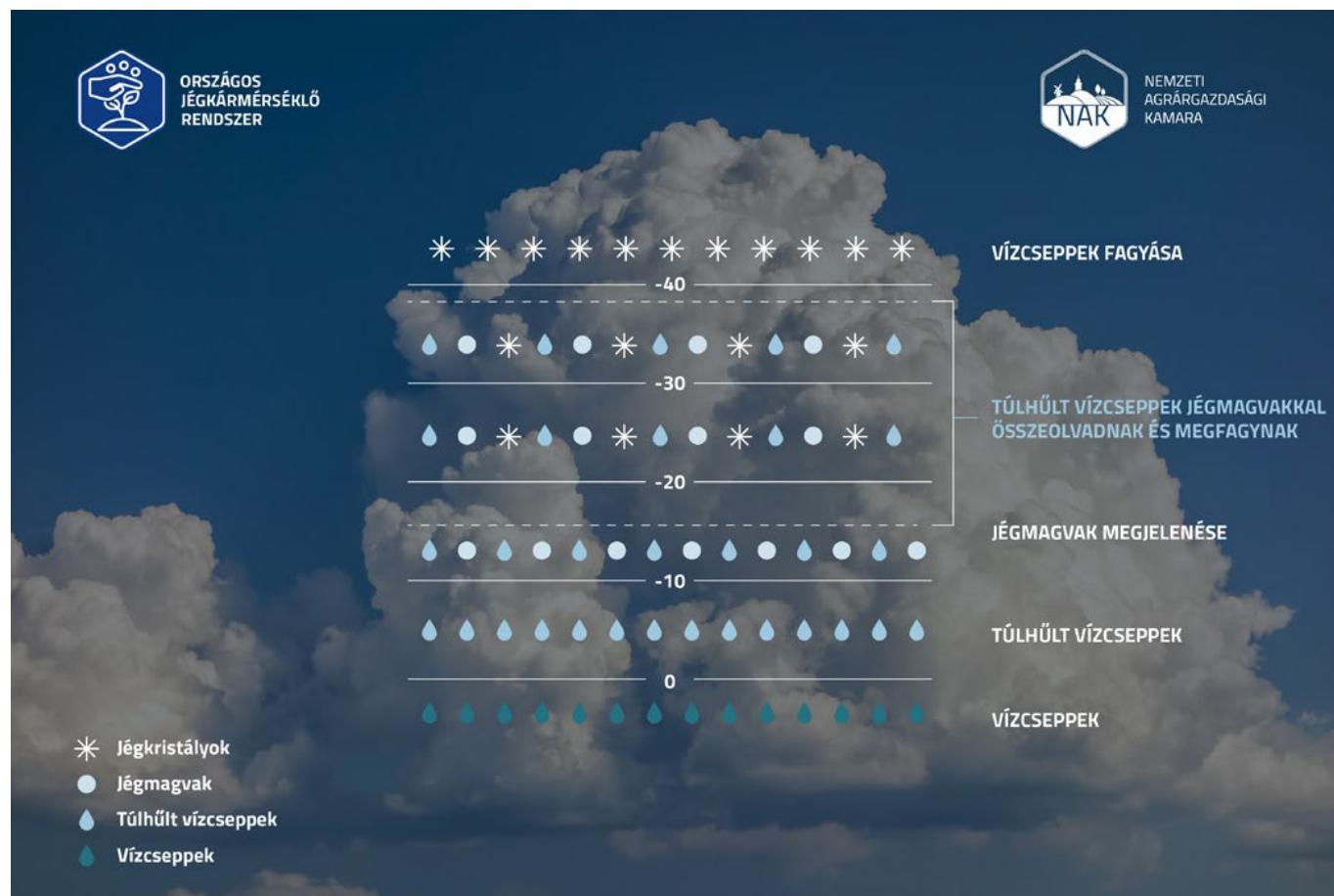

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

ORSZÁGOS
JÉGKÁRMÉRSÉKLŐ
RENDSZER

Általánosságban a Föld légkörének hőmérséklete a magassággal, kilométerenként 6 °C-ot csökken. A vízcseppek fagyását és ezzel a jég szemek kialakulását a levegőben lévő nagyon kicsiny, szilárd halmazállapotú részecskék segítik elő. A -15 °C-os hőmérsékleti szint fölé emelkedve jégmagvak jelennek meg a felhőzetben, majd -30 °C körül a vízcseppek jég szemekké alakulnak át. **(3. kép)**

3. kép: A jég szemek kialakulása a zivatarfelhőkben

A 0 °C az az érték, amikor a vízcseppek fagyása és a jég szemek kialakulása kezdődik. Nyáron a 0 °C magassága 3000-4000 méterre tehető, míg a téli időszakban a talaj közelében mérhető. A jégveszélyes zivatarfelhők a nagyobb magasságokhoz és az alacsonyabb hőmérsékleti értékekhez köthetők egy adott zivatarcellán belül. Minél hevesebb a zivatar, annál intenzívebb a jégképződés a felhőben. Az egymással összeolvadt jég-szemek mérete néhány esetben elérheti akár a 10-12 cm átmérőjű nagyságot is.

Ezek alapján meg tudtuk határozni a június második hetében kialakult jégveszélyes zivatarfelhőket, megyénként. Így ezeket a térképen látható módon kategorizáltuk az adott veszélyességi fokozatba, a hőmérsékleti tartomány figyelembevételével. **(4. és 5. kép)**

Zivatarok napi maximális veszélyességi fokozata

Nagyon magas (65 dBZ felett)

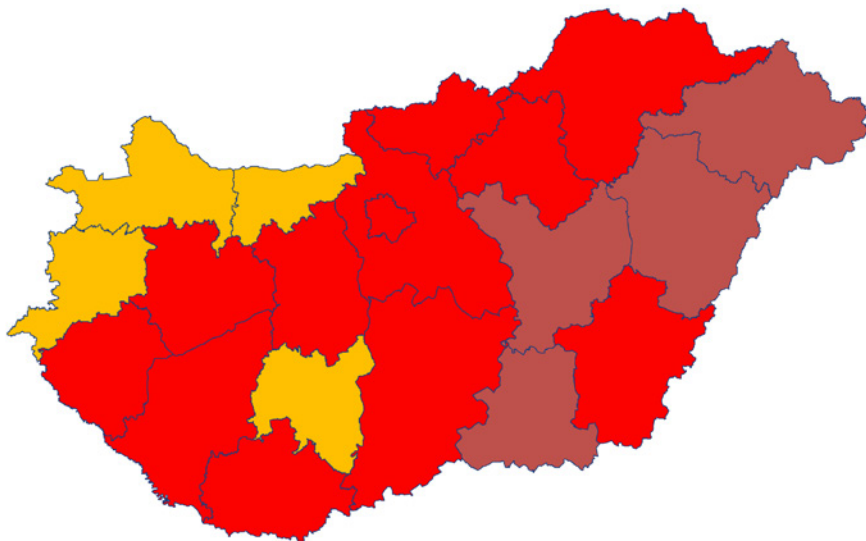
Magas (60-65 dBZ)

Jelentős (55-60 dBZ)

Mérsékelt (50-55 dBZ)

Alacsony (45-50 dBZ)

Nincs (45 dbz alatt)

4. kép: Zivatarok, napi maximális veszélyességi fokozata a reflektivitás (dBZ) maximális értékei alapján június 11. és 17. között

Zivatarfelhők veszélyességi fokozata a hőmérsékleti tartományok alapján

Nagyon magas (-40 °C kisebb)

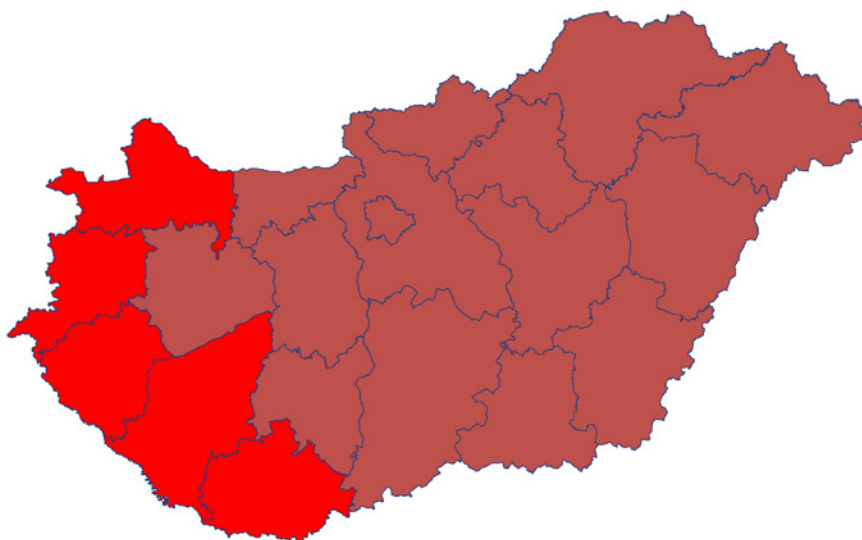
Magas (-40 °C – -20 °C)

Jelentős (-20 °C – -10 °C)

Mérsékelt (-10 °C – -0 °C)

Alacsony (0 °C)

Nincs

5. kép: Zivatarfelhők veszélyességi fokozata a hőmérsékleti tartományok alapján június 11. és 17. között

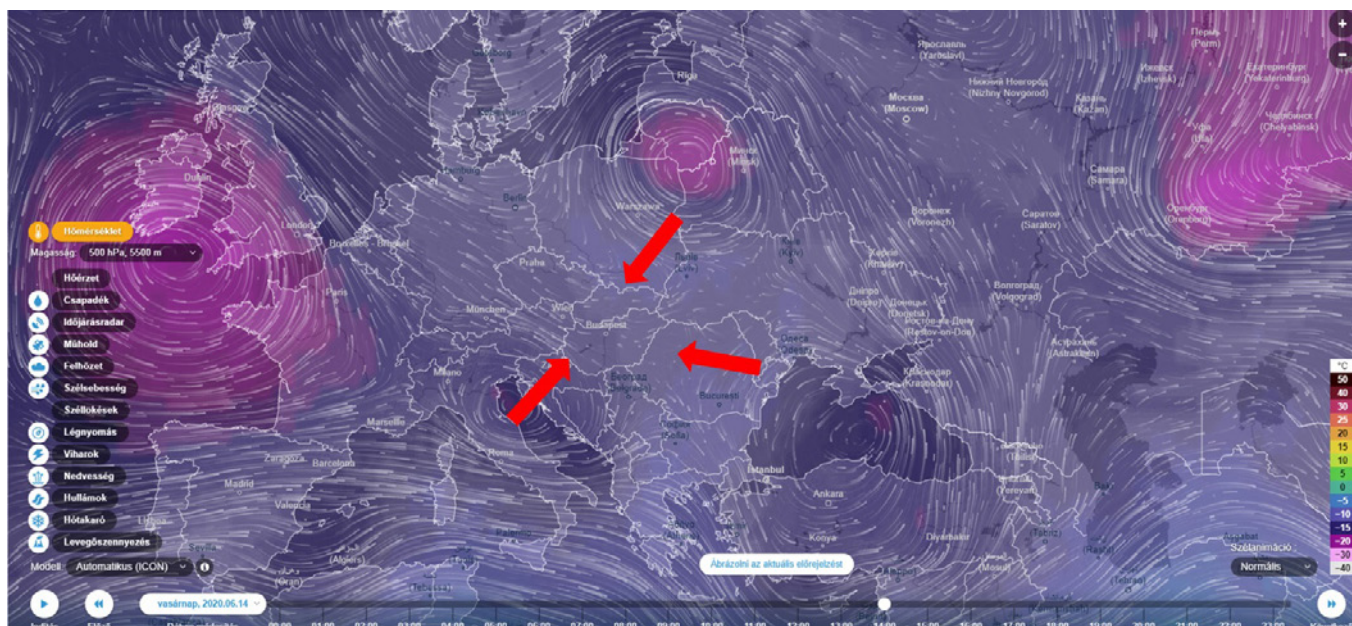
NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

ORSZÁGOS
JÉGKÁRMÉRSÉKLŐ
RENDSZER

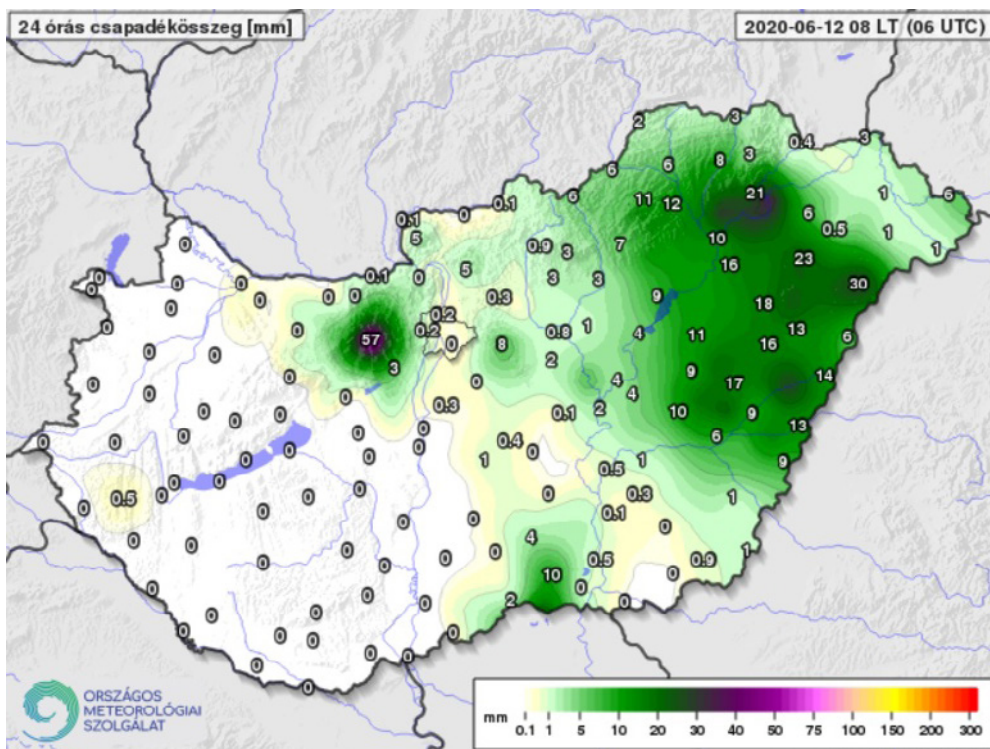
Meteorológiai adatok elemzése

Június 11-e óta Közép- és Kelet-Európa időjárását több, különböző méretű és intenzitású ciklon befolyásolta **június 17-ig (6. kép)**. A Kárpát-medence felett lévő meleg, nedves, labilis légtömeg és annak intenzív feláramlása segítette a **mindennapos lokális záporok, heves zivatarok és villámárvizek kialakulását!**

6. kép Közép- és Kelet-Európa időjárását több, különböző méretű és intenzitású ciklon befolyásolta

Június 11-én a lehullott csapadék mennyisége néhol a 30 mm-t is elérte, Felcsútról 57 mm-t jelentettek **(7. kép)**. **Az országhatáron túl** is többfelé alakult ki olyan heves zivatarok, amelyeket felhőszakadás, jégeső kísért ugyanezen időjárási helyzet következtében; például Lengyelországban **(8. kép)**. Ukrajnában **(9. kép)** és Szlovákiában is **(10. kép)**.

7. kép 24 óra alatt lehullott csapadékmennyiség június 11-én

8. kép Lengyelországban 5 cm átmérőjű jég hullott június 11-én

9. kép Nagyméretű jég hullott Ukrajnában június 11-én

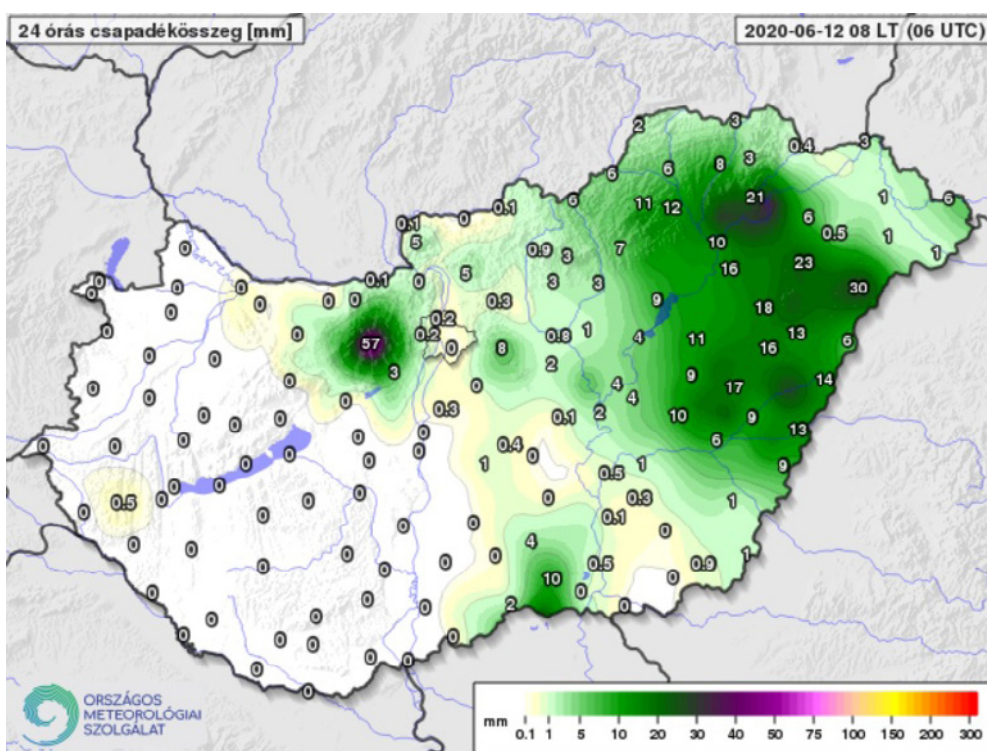

10. kép Szlovákiában 7 cm-es jégdarabok hullottak június 11-én

Június 12-én az Északi-középhegység és az Észak-Alföld térsége fölé kelet felől egy kiterjedt zivatarrendszer érkezett (Mezoléptékű Konvektív Rendszer - MKR) **(11. kép)**. Pénteken a csapadék mennyisége sok helyen elérte a 15 mm-t, de a Sárospatak melletti Tiszakarádon **39 mm-t** mértek **(12. kép)**. Ugyanezen a napon Romániában **(13. kép)** 5 cm átmérőjű jég hullott.

11. kép Egy kiterjedt zivatarrendszer érkezett (Mezoléptékű Konvektív Rendszer - MKR) hazánkba június 12-én

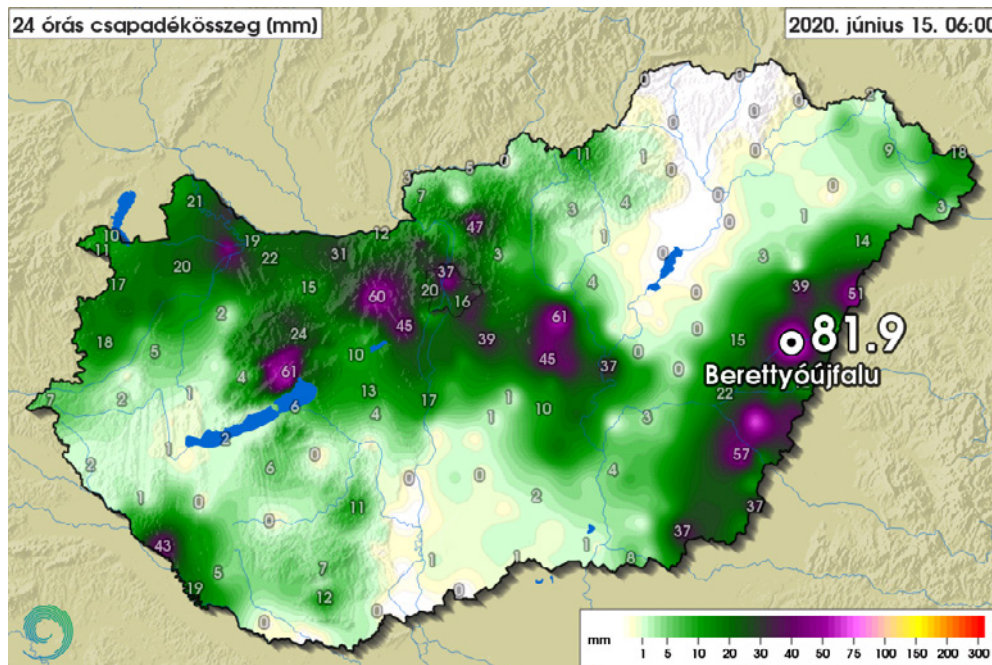

12. kép 24 óra alatt lehullott csapadékmennyiség június 12-én

13. kép Romániában nagyméretű jég hullott június 12-én

Június 13-án kelet felől zivatarok érték el az országot, amelyek Záhony-Debrecen-Karcag-Szolnok-Kecskemét irányában vonultak végig. Több helyen a zivatarokat **borsó-, néhol cseresznye-nagyságyi jég kísérte**. Lengyelországban (15. kép) és Németországban (16. kép) a zivatarokból 4-5 cm-es jég is hullott. Az Országos Meteorológiai Szolgálat mérőállomásain a csapadék mennyisége egy-két helyen elérte a **27 mm-t** (14. kép) is.

14. kép 24 óra alatt lehullott csapadékmennyiség június 13-án

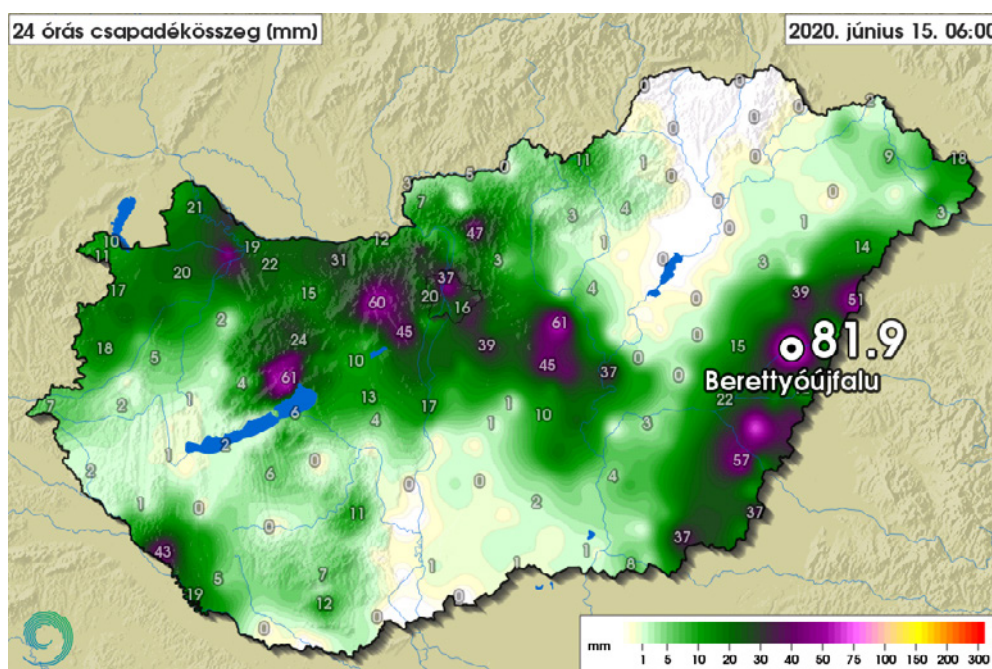
15. kép Lengyelországban nagyméretű jeget jelentettek június 13-án

16. kép Németországban 4 cm átmérőjű jég hullott június 13-án

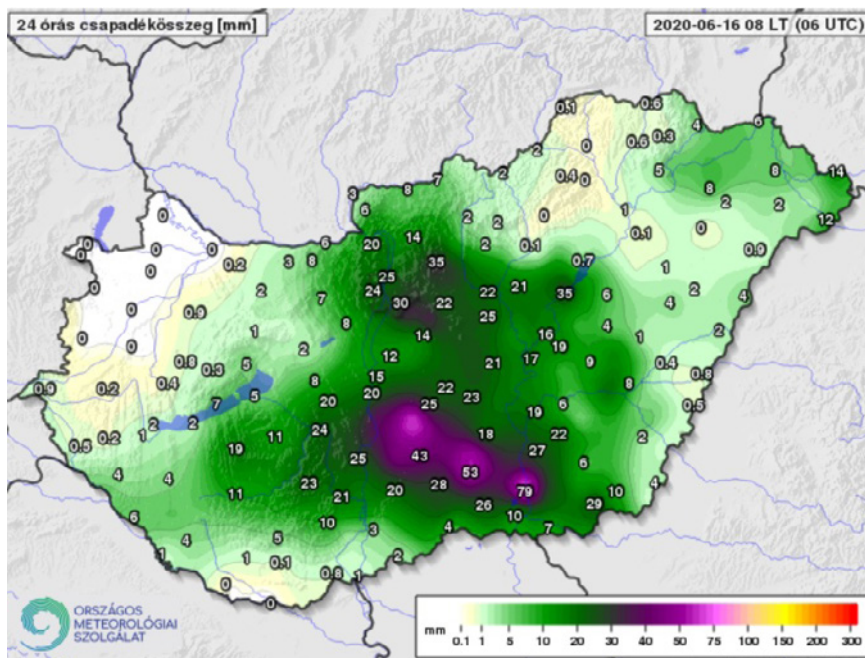

Június 14-én (vasárnap) lassú mozgású zivatarok okoztak kiadós felhőszakadást, jégesőt, elsősorban a középső országrészben. A rövid idő alatt lehulló **50-60 milliméteres csapadék helyenként villám-árvizet** okozott. Vasárnap a déli órákban számos intenzív zivatar pattant ki a fővárosban és környékén. Helyenként felhőszakadás, jégeső is előfordult. Például az OMSZ Fővárosi Állat- és Növénykertben működő csapadékmérője **40 perc alatt közel 40 mm-t mért!** Huszonnégy óra alatt a legnagyobb mennyiséget Berettyóújfaluban mérték vasárnap, ahol 81,9 mm csapadék hullott (**17. kép**). A napközbeni heves viharok nem csak Budapestet, hanem a teljes közép-magyarországi régiót érintették (Heves, Nógrád, Pest, Fejér, Veszprém megye). Az esti órákban a keleti országrészben is kialakultak viharok (Békés, Hajdú-Bihar megye)! **A heves zivatarokat néhány helyen búzaszem-, borsónagyságú jég kísértte. Budapest felett a déli órákban több mint 1 órán keresztül volt extrém jégveszélyes felhőzet, amelyben -40 Celsius-fok hőmérséklet alatt volt a felhőzet nedvességgel telített része.** Általában a felhőzetek -10, -20 fokos hőmérsékleti tartományig tornyosulnak, és ebben a jégveszélyes felhőrészek 5-10 percen keresztül maradnak fent.

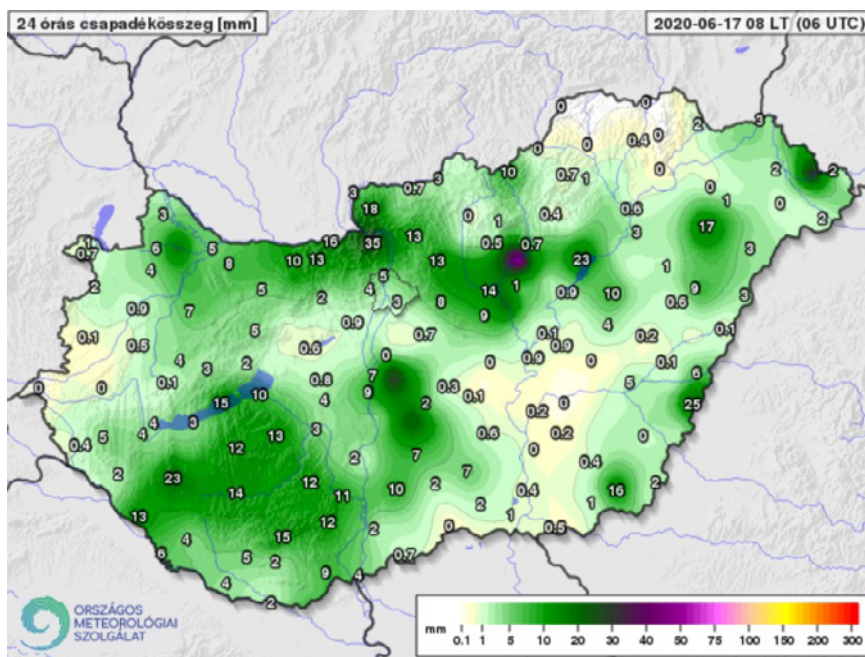

17. kép 24 óra alatt lehullott csapadékmennyiség június 14-én

Június 15-én és 16-án többfelé fordult elő eső, zápor, zivatar, az ország középső részén jelentős mennyiségű csapadék hullott. Hétfőn egyes területeken 50 mm csapadék is hullott, de a Szeged melletti Sándorfalván **79 mm** is előfordult (**18. kép**). Kedden ismét rövid idő alatt nagyobb mennyiségű csapadék esett, a legtöbb (**57 mm**) a Heveshez közeli Tarnamérán hullott (**19. kép**). **A megenyhült meteorológiai viszonyok (légkör-stabilizálódás) következtében hétfőn és kedden a záporokat, zivatarokat felhőszakadás kísérte, azonban jeget nem jelentettek. Felhőszakadások, villámárvizek okoztak hatalmas problémákat az ország több pontján is!**

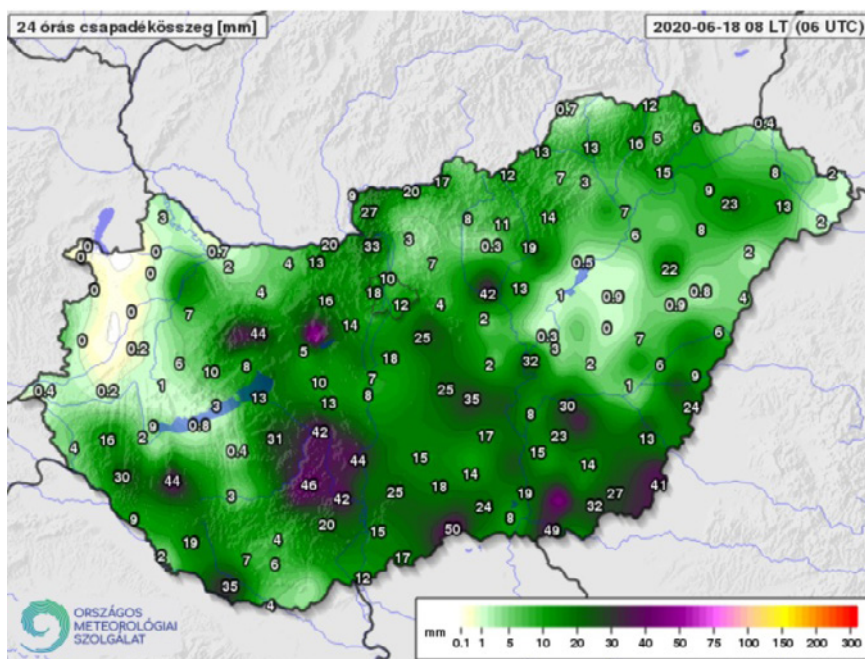

18. kép 24 óra alatt lehullott csapadékmennyiség június 15-én

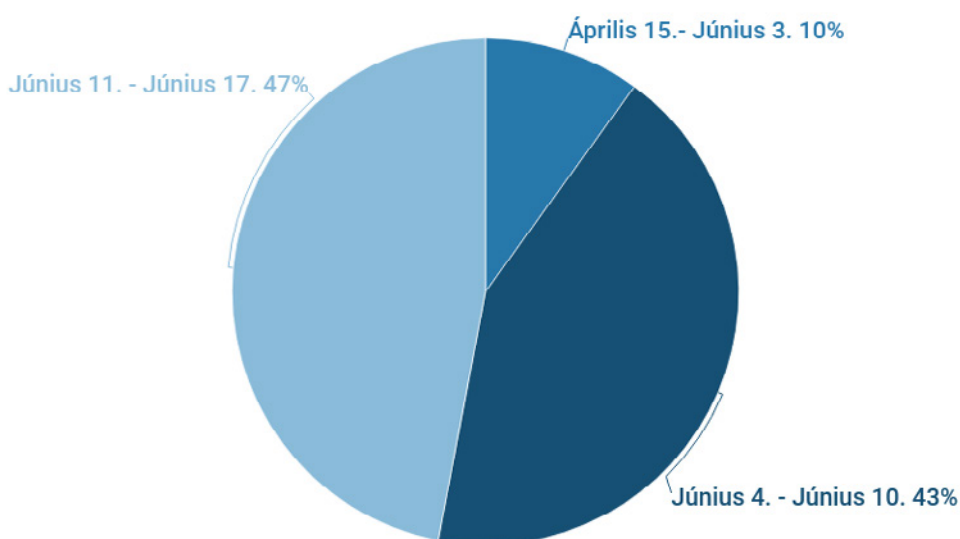
19. kép 24 óra alatt lehullott csapadékmennyiség június 16-án

Június 17-én a zivatarokat ismét felhőszakadások kísérték, az Alföld felett zivatarlánc alakult ki, ami az ország nyugati területei felé halad tovább. A zivatarokat néhol búza-, cseresznyenagyságú jég kísért. Rövid idő alatt 30-40 mm csapadék is hullott egyes helyeken a lassan mozgó, intenzív zivatarcellákból. Szerdán a csapadék mennyiségében nagy különbségek alakultak ki az országban: a nyugati határvidéken nem volt eső, míg a Székesfehérvár melletti Pátkán a csapadékmennyiség elérte a **67 mm-t** is *(20. kép)*!

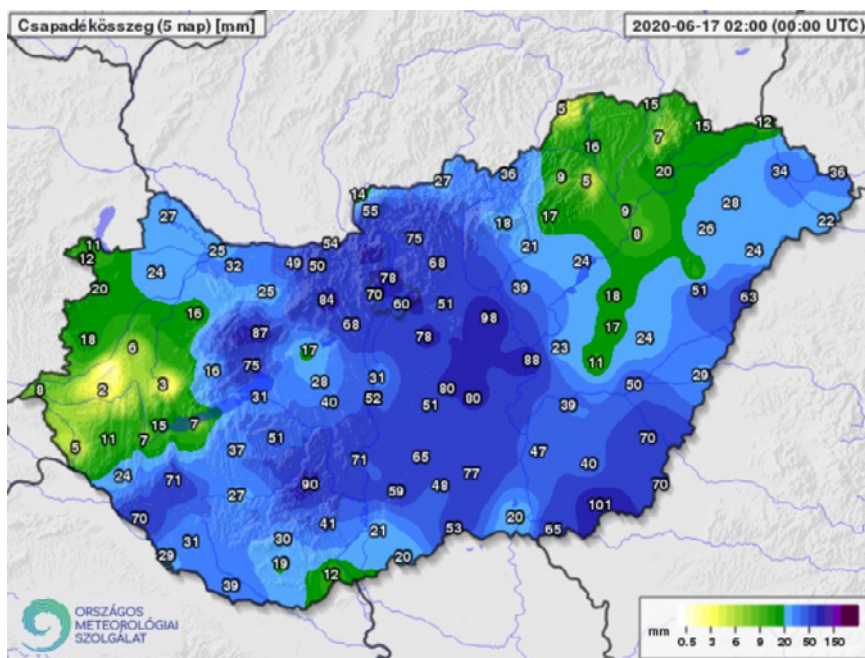
20. kép 24 óra alatt lehullott csapadékmennyiség június 17-én

Április 15. és június 3. között **54 ezer villámról** kaptunk adatot, ezzel szemben június 4. és 10. között **241 ezer villámot** mértek. Az elmúlt hét nap alatt (június 11. és 17. között) újabb **265 ezer villámról** kaptunk adatot! Június 14-e a villámtevékenységben is extrém volt, egy nap alatt majdnem **139 ezer** villámot számláltak meg Országos Meteorológiai Szolgálat műszerei! *(21. kép)*

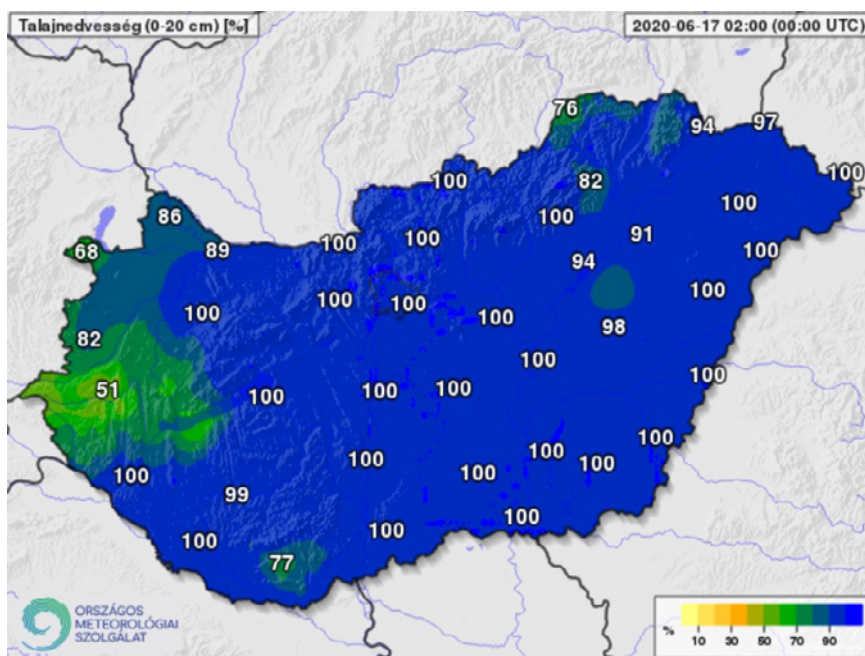

21. kép Villámok eloszlásának aránya a védekezési időszakban

Június 11. és 17. között többfelé alakultak ki záporok, zivatarok, amelyekből helyenként rövid idő alatt nagyobb mennyiségű csapadék hullott. Az elmúlt öt napban lehullott csapadékmennyiség hatására ország területén megszűnt az aszály (**22. kép**). A talajok a legtöbb helyen jelentős mértékben töltődtek nedvességgel, a középső országrészben telítődtek is, az Alföld déli, területein többfelé áll a víz a földeken (**23. kép**).

22. kép 5 nap alatt lehullott csapadékmennyiség június 17-i állapot szerint

23. kép Talajnedvesség (0-20 cm között) állapota június 17-én

Jégbejelentések

2020. 06.11 - 06.17. között

MEGYE	BÚZA	BORSÓ	CSERESZNYE	ÖSSZESEN
Bács-Kiskun	1	2	1	4
Csongrád	1			1
Fejér		1		1
Hajdú-Bihar		2		2
Heves		2		2
Jász-Nagykun-Szolnok		1	1	2
Komárom-Esztergom		1		1
Pest	1	2		3
Somogy		1		1
Szabolcs-Szatmár-Bereg	1	6	3	10
Tolna	1			1

Jégbejelentések megyénként június 11. és június 17. között

IDŐPONT	BÚZA	BORSÓ	CSERESZNYE	ÖSSZESEN
2020.06.13.	1	10	3	14
2020.06.14.	2	8	1	11
2020.06.17.	2		1	3

Jégbejelentések napi bontásban június 11. és június 17. között

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

ORSZÁGOS
JÉGKÁRMÉRSÉKLŐ
RENDSZER

Forrás:

6. kép: <https://www.ventusky.com/?p=49.4;26.5;4&l=temperature-500hpa&t=20200614/1500>
7. kép: <https://www.met.hu/idojaras/agrometeorologia/csapadek/index.php#meres>
8. kép: <https://eswd.eu/cgi-bin/eswd.cgi>
9. kép: <https://eswd.eu/cgi-bin/eswd.cgi>
<https://sun6-19.userapi.com/16a-odnJh5aDkXrQoU9VuZ5DsnNUlHmSVcXbQ/JWAxMct1M9Y.jpg>
10. kép: <https://eswd.eu/cgi-bin/eswd.cgi>
11. kép: <https://www.idokep.hu/hirek/cirkularis-mezolepteku-konvektiv-rendszer-csapott-le-borsodban>
12. kép: <https://www.met.hu/idojaras/agrometeorologia/csapadek/index.php#meres>
13. kép: <https://eswd.eu/cgi-bin/eswd.cgi>
<https://www.facebook.com/1496780527295229/posts/2332428947063712/>
14. kép: <https://www.met.hu/idojaras/agrometeorologia/csapadek/index.php#meres>
15. kép: <https://eswd.eu/cgi-bin/eswd.cgi>
16. kép: <https://eswd.eu/cgi-bin/eswd.cgi>
17. kép: <https://www.met.hu/idojaras/agrometeorologia/csapadek/index.php#meres>
18. kép: <https://www.met.hu/idojaras/agrometeorologia/csapadek/index.php#meres>
19. kép: <https://www.met.hu/idojaras/agrometeorologia/csapadek/index.php#meres>
20. kép: <https://www.met.hu/idojaras/agrometeorologia/csapadek/index.php#meres>
21. kép: <https://www.met.hu/idojaras/agrometeorologia/csapadek/index.php#meres>
23. kép: <https://www.met.hu/idojaras/agrometeorologia/talaj/index.php#meres>

